

M·E·F

Tidsskrift for Medier, Erkendelse og Formidling
Journal of Media, Cognition and Communication

Redaktionen

Slip talenterne løs!

Velkommen til det første nummer af *Tidsskrift for Medier, Erkendelse og Formidling*. Vores formål er at publicere videnskabelige artikler inden for fagområderne film- og medievidenskab, filosofi, kommunikation og it, pædagogik og retorik. Men vores ambition rækker videre end det. Vi vil med dette tidsskrift i særlig grad stimulere til, at talentfulde studerende og unge forskere får en mulighed for at bringe deres arbejder videre ud i en faglig og videnskabelig offentlighed. Alt for ofte kommer interessante analyser og veldokumenterede undersøgelser fra de studerende ikke længere end til eksamensbordet. På den måde går alt for megen spændende og relevant viden tabt, som med en ekstra indsats kunne komme flere til kendskab og gavn. Vi håber derfor, at tidsskriftet vil inspirere flere studerende til selv at fatte interesse for at bedrive forskning, ligesom vi nærer håb om, at tidsskriftet i det hele taget kan bringe forskning og undervisning tættere sammen. Forskningsbaseret undervisning er et særkende ved universitetet, men det er ofte lettere sagt end gjort at få forskning og undervisning til at spille sammen på en produktiv måde. Tidsskriftet har derfor også ambition om, at studerende og lærere ved hjælp af dette tidsskrift kan udvikle undervisningsformer, hvor man fx i fællesskab sigter mod publicering af en tidsskriftsartikel på baggrund af analyser foretaget i undervisningens forløb. Forskning handler ikke kun om at publicere egne resultater, men også om at indgå i en konstruktiv og kritisk dialog med andre forskere, hvor man afvejer argumenternes gyldighed og vurderer de empiriske resultaters bæredygtighed. Ved at inddrage studerende og unge forskere på et tidligt tidspunkt i redaktion og vurdering af andres faglige arbejde, kan tidsskriftet give sit bidrag til udviklingen af en forpligtende faglig dialog.

Tidsskriftet skal også bidrage til en faglig dialog med den øvrige omverden. Langt de fleste studerende går ikke forskervejen, men får til gengæld typisk arbejde i sammenhænge, hvor der er et krav om vedvarende faglig opkvalificering. Vi ønsker, at dette tidsskrift også kan bidrage til, at forskningen bliver gjort mere tilgængelig for de mange, der arbejder professionelt med emner inden for tidsskriftets forskellige fagområder i det offentlige og private erhvervsliv. Tidsskriftet kan således også bidrage til at bygge bro mellem universitet og mange andre uddannelsesinstitutioner, som er løbende engageret i undervisning og anden faglig udvikling.

Tidsskriftet vil især fokusere på studerende og unge forskeres arbejde, men det betyder ikke, at vi sætter barren lavt. Tidsskriftet er underlagt anonym fagfællebedømmelse, og alle artikler vurderes og kommenteres af to personer, dels en forsker og dels en ældre studerende fra det pågældende fagfelt. Den faglige redaktion af forskere foretager på den baggrund den endelige udvælgelse og redaktion af artiklerne. Meningen med tidsskriftet er ikke at publicere studenteropgaver eller specialer, men at disse kan fungere som råmateriale for en selvstændig videnskabelig fremstilling af stoffet. Tidsskriftets bidragsydere er heller ikke udelukkende unge; vi vil også bringe artikler fra velrenommerede forskere i ind- og udland. I dette nummer er vi således glade for at kunne bringe en dansk oversættelse af Manuel Castells' nylige diskussion af magtens former i netværkssamfundet. Tidsskriftet udgives af en uafhængig faglig redaktion bestående af yngre og ældre forskere ved Institut for Medier, Erkendelse og Formidling ved Københavns Universitet. Selvom tidsskriftet er forankret i denne sammenhæng, er det åbent for udefrakommende bidrag af relevans for de pågældende fagområder. Vi favner som nævnt en lang række forskellige fagområder, og vi vil derfor gerne invitere bidrag, der går på tværs af eksisterende faggrænser. Tværfaglighed og faglighed er imidlertid ikke hinandens modsætninger, men snarere gensidige forudsætninger. For at tværfaglighed kan trives, skal der ofte hentes inspiration fra solide enkeltfaglige miljøer. Vi ønsker i lyset heraf både at bringe artikler, der bygger på enkeltfaglige tilgange og som går på tværs af vante skel. Du kan læse mere om tidsskriftets formål og redaktion på instituttets hjemmesider.

I dette nummer bringer vi i alt ti artikler. I Sara Dalgaard Christoffersens artikel "Pædagogik som selvstændig videnskab - Pædagogik som tværfaglig videnskab diskuteret i en tværvideenskabelig sammenhæng" diskuteres, hvordan pædagogik kan forstå sig selv som selvstændig videnskab. Dette indbefatter en diskussion af, hvilken rolle og status pædagogikkens såkaldte hjælpediscipliner, som fx fagene psykologi, filosofi og sociologi, skal tillægges. Denne diskussion er ikke ny i sig selv. Det nye er imidlertid, at artiklen knytter diskussionen til det aktuelle "Humaniora initiativ" fra KU's tidligere dekan Kirsten Refsing om mere tværfaglig og nyttig forskning på humaniora. Artiklen rejser således et vigtigt og aktuelt spørgsmål: Hvordan kan en forskning, som baserer sig på hjælpediscipliner, indgå i tværfaglig forskning uden at miste sig selv som selvstændigt videnskabsfag? Filipe Leóns artikel "Experiential other-directness: What does it amount to?" omhandler et klassisk problem i filosofien, problemet om hvorvidt og hvordan vi kan erkende andre menneskers bevidsthed; kendt under navnet "det fremmedpsykiskes problem". Fænomenologer har i særdeleshed beskæftiget sig med dette problem og har fremhævet, at vi har en direkte erkendemæssig adgang til andre menneskers bevidsthedsliv; vi er ikke henvist til indirekte slutninger om sagen ud fra deres handlinger. I sin artikel gennemgår Felipe León forskellige versioner af dette synspunkt, og argumenterer for at vi skal foretrække én af dem.

I Morten Vejlggaard Justs artikel "Afrika på film – Vestens postkoloniale repræsentationer" præsenteres vi for en undersøgelse af forskelle og ligheder ved vestlige koloni- og postkolonifilm om Afrika. Via en analyse af to postkoloniale film, "The Constant Gardener" og "Blood Diamond", godtgør forfatteren ud fra et udbygget orientalisme-begreb, at der under de eksplicit politisk korrekte film om Afrika videreføres en 'alteritet' helt tilbage fra kolonifilmene. I Jacob Bay Johansens artikel "Udenrigskorrespondenter i Kina – en vestlig ideologisk forpost?" får vi et unikt indblik i tankemåder og arbejdsforhold for 14 udenrigskorrespondenter i et totalitært samfund. På baggrund af en empirisk undersøgelse og med udgangspunkt i en begrebskobling mellem Norman Faircloughs kritiske diskursanalyse og Vilhelm Auberts sociologiske rolleteori undersøger artiklen, hvilke diskursive praksisser korrespondenterne bruger til at italesætte den virkelighed, de er en del af. Forfatteren konstaterer, at journalisterne udvikler en fælles diskursiv referenceramme, hvor de frivilligt og/eller ufrivilligt indgår i en ideologisk kamp mod det kinesiske regime som gesandter for vestlige idealer og værdier. Caritas Fischers artikel "The Babe in the Woods" lokaliserer en nostalgisk længsel tilbage til patriarkalske værdier i film som *The Twilight Saga*. Det påvises, hvordan eventyrets brug af magi og det overnaturlige kan fremme en post-feministisk dagsorden, men til trods for dette peges der også på mulighederne for en positiv og fremadsynet feminisme inden for eventyrets form.

I Nis Grøns artikel "The Sound of Horror: Silence & Sound Contrasts in Sci-fi Horror Movies" behandles dynamisk lyd-design i horror film med *Alien* som det centrale eksempel. Artiklen argumenterer for, at lyd-designet orkestrerer et særligt 'chok punkt', som er betegnende for genren. Stilhed og atmosfæriske lyde spiller en afgørende rolle for at forberede dette punkt og for at skabe den sitrende forventning, som i stor grad præger publikums oplevelse. I artiklen "Fra arkivets skygger" undersøger Emil Leth Meilvang, hvordan den tyske instruktør Harun Farocki tilgår arkivet og dets mange muligheder i filmen *Respite*. Artiklen viser, hvordan Farocki i forbindelse med repræsentationer af jødeforfølgelsen og 2. verdenskrig fravriker arkivmaterialet sin vante brug og derved artikulerer en mere sammensat forståelse af grusomhederne. Med denne case som udgangspunkt diskuterer forfatteren den iboende sprængkraft, arkivmateriale har til at reartikulere historiske begivenheder, vi troede, vi kendte.

I Thea Feveile Sejr Hansens artikel "Var nyhederne bedre i gamle dage? En retorisk stemmeanalyse af Radioavisens sproglige udvikling og en kritik af den til stadighed verserende mediesprogsdebat" undersøges udviklingen af sproget i Radioavisen fra 1936-2010. Analysen giver anledning til kritik af centrale, genkommende temaer i debatten vedrørende bl.a. tempo og artikulation i det mundtlige mediesprog. Artiklens svar på spørgsmålet i overskriften er nemlig nej: Sproget i nyhederne var ikke bedre i gamle dage. Louise Therese Schou Therkildsens artikel "Du fødes som dan-

sker: Essentialistiske fortællinger i lærematerialet til den danske indfødsretsprøve” sætter med en retorisk nærlæsning fokus på det primære pensum, man bliver prøvet i, når man søger om dansk statsborgerskab i disse år. Analysen udpeger og problematiserer de statiske og essentialiserende fortællinger om Danmark, der møder lærematerialets læsere og som betoner, at dansker er noget, man er født som - og ikke noget man kan blive.

Sidst, men ikke mindst bringer vi Manuel Castells artikel ”En netværksteori om magt”. Her sammenfatter han sine hovedsynspunkter om magtens anatomi i netværkssamfundet og udvikler en typologi af fire magtformer: (a) Netværksafgrænsende magt, (b) netværksindlejret magt, (c) netværksforbunden magt og (d) netværksskabende magt. Den netværksskabende magt er eksempelvis kapaciteten til at sammensætte og ’programmere’ et netværk til at fungere efter bestemte målsætninger og styre kommunikationens form og indhold efter bestemte retningslinjer. I takt med den øgede kompleksitet bliver magtudøvelse ikke mindst et spørgsmål om at afgrænse adgangen til og fra et netværk og muligheden for at koble forskellige netværk til hinanden. Mediernes kommunikationsnetværk får her en central rolle, da adgangen til og kontrollen over dem kan være væsentlig for udøvelse af magt i andre netværk.

Som det fremgår, spænder vores første nummer af *Tidsskrift for Medier, Erkendelse og Formidling* over et bredt spektrum af emner, og vi håber, at det vil give faglig inspiration til tidsskriftets forskellige fagområder, herunder give flere lyst til selv at bidrage til forskningen. Men som et engelsk ordsprog lyder: ”The proof of the pudding is in the eating”. Det er nu op til modtagerne at vurdere, om projektet er vellykket. Vi ønsker god fornøjelse med læsningen!

Redaktionen, juni 2013.

Finn Collin, professor

Arild Fetveit, lektor

Mikaela von Freiesleben, ph.d.-studerende

Nanna Koch Hansen, ph.d.-studerende

Stig Hjarvard, professor

Christine Isager, adjunkt

Thilde Emilie Møller, ph.d.-studerende

Sune Holm Pedersen, ph.d.-studerende

Mark René Røge, redaktionssekretær

Tone Saugstad, lektor